

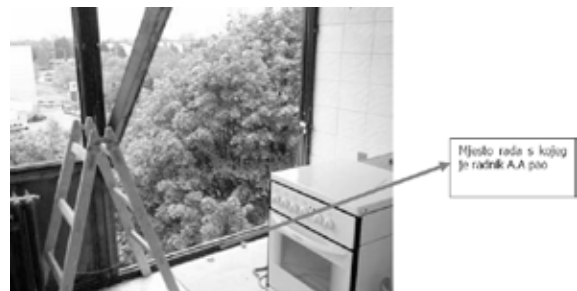
SMRTNA OZLJEDA RADNIKA (INVESTITORA)

U travnju 2009. godine u stanu investitora, prilikom zamjene vanjske stolarije, dogodila se smrtna ozljeda radnika A.A. (investitor, vlasnik stana). Analiza ovog događaja temelji se na nalazima nadležnog inspektora rada za zaštitu na radu Državnog inspektorata koji je obavio očevid na mjestu događaja i poduzeo propisane mjere.

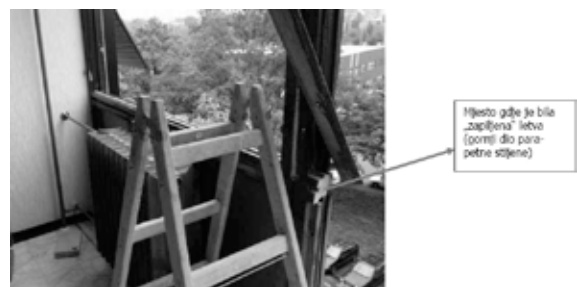
OPIS DOGAĐAJA

Radnici Društva BB d.o.o., poslovođa XY., radnici A.A., M.M. i D.D., demontirali su dotrajalu drvenu stolariju te postavili novu PVC stolariju u stambenom prostoru investitora na VII. katu. Poslovi su započeli u kuhinji te je trebalo uz zamjenu prozora kuhinje i demontirati cijelu fasadnu stijenu. Fasadna stijena sastoji se od četiri prozorska okna dimenzija 60 cmx90 cm i parapetne stijene. Do nastanka događaja, radnici su demontirali četiri prozorska okna, mehanizam za podizanje roleta, te donji dio parapetne stijene na dijelu jednog od prozora koji se sastojao od tzv. rabitiranog stakla (staklo pojačano čeličnom žicom) s vanjske strane i lesonitnih ploča s unutarnje strane zida. Nakon demontaže ostala je jedna horizontalno položena letva gornjeg okvira parapetne stijene, a radnik D.D. je pomoću ubodne pile „zapilio“ lijevi i desni dio, tako da se letva samo djelomično oslanjala na preostali dio okvira. Radnici su tada započeli s prenošenjem dijelova demontirane stijene i me-

hanizma u dizalo, dok se radnik A.A. nalazio u kuhinji. U jednom trenutku, radnik A.A. se oslonio na zapiljeni dio letve i pao s visine od 16 m na tlo ispred zgrade. Radnici X.Y., M.M. i D.D. su se liftom spustili do prizemlja i vidjeli radnika A.A. kako leži na dijelu pločnika ispred ulaza u zgradu. Brzo su pozvali hitnu medicinsku pomoć koja je na mjesto događaja stigla za nekoliko minuta i utvrdila smrt.

Slika 1.

Slika 2.

PROVEDBA PROPISA ZAŠTITE NA RADU

Inspeksijskim nadzorom obavljenim u povodu navedenog događaja utvrđeni su ovi bitni nedostaci koji su pridonijeli stradavanju radnika (investitora) A.A.:

- na VII. katu gdje su se obavljali poslovi zamjene dotrajale drvene stolarije nije bila postavljena nikakva zaštitna ograda za sprečavanje pada radnika s visine niti su radnici na neki drugi način bili zaštićeni od pada s visine,
- poslodavac je rasporedio radnika A.A. na poslove montera stolarije, a da prethodno nije utvrdio na propisani način da radnik ispunjava potrebne uvjete (radnik nije bio osposobljen za rad na siguran način),
- poslovođa X.Y., kao ovlaštenik poslodavca koji je bio zadužen za organizaciju rada na predmetnom privremenom gradilištu, nije bio osposobljen za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama čl. 26. Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08. i 116/08.; dalje u tekstu: ZZR) i Pravilnika o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca i njegovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu (N.N., br. 69/05.),
- radnici nisu upotrebljavali odgovarajuća osobna zaštitna sredstva koja im je poslodavac osigurao, a koja su se nalazila u vozilu ispred zgrade (zaštitni pojasevi s užetom za vezivanje zbog sprečavanja od pada s visine).

Osim navedenog, utvrđeni su i drugi propusti u provođenju propisa zaštite na radu, nevezani sa samim događajem koji dodatno upućuju da poslodavac nije dovoljno skrbio o zaštiti radnika na radu.

Navedeni primjer prikaz je improvizacija u primjeni pravila zaštite na radu jer nisu primijene-

njena posebna pravila koja se odnose na radnike i na način obavljanja radnih postupaka, a posljedice takvih improvizacija su najčešće katastrofalne jer završavaju tragično za radnika.

POVREDA PROPISA

Poslodavac i njegova odgovorna osoba počinili su niz povreda propisa iz područja zaštite na radu, a u ovom primjeru bit će navedeni samo oni koji su izravno vezani s opisanim događajem.

Počinjeno je teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti opisano u članku 271., stavak 2., a u svezi odredaba članka 266., stavak 1. Kaznenog zakona (N.N., br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 71/06., 115/06., 110/07. i 152/08.) jer suprotno odredbama članka 55., stavak 1. ZZR-a, nije osigurano da se radovi obavljaju u skladu s pravilima zaštite na radu, a naročito zato što:

- radnici suprotno odredbama članka 70. Pravilnika o zaštiti na radu u građevinarstvu (N.N., br. 42/68.) nisu ni na koji način bili zaštićeni od pada s visine,
- je radniku A.A. dopušten samostalan rad, a da prethodno nije bio osposobljen poslove montera stolarije obavljati bez ugrožavanja vlastitog života te života i zdravlja drugih radnika sukladno odredbama članka 28. ZZR-a,
- nije se skrbilo da radnici upotrebljavaju potrebna osobna zaštitna sredstva, što je suprotno odredbama članka 43., stavak 1. ZZR-a,
- ovlaštenik za poslove zaštite na radu nije osposobljen za obavljanje tih poslova sukladno odredbama čl. 26. ZZR-a i Pravilnika o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca i njegovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu (N.N., br. 69/05.).

PODUZETE INSPEKCIJSKE MJERE

Tijekom očevida inspektor je temeljem ovlasti iz odredaba članka 102. ZZR-a donio rješenje koje je upisao u knjigu nadzora, a kojim je zabranio daljnje obavljanje radova na postavljanju vanjske stolarije dok se radnici ne osiguraju od pada s visine, te druga rješenja za otklanjanje nedostataka u provedbi mjera zaštite na radu koja nisu izravno povezana s opisanim događajem.

Protiv odgovorne osobe poslodavca podnesena je kaznena prijava nadležnom Državnom odvjetništvu zbog utemeljene sumnje o počinjenju kaznenog djela opisanog u poglavlju Povreda propisa.

Inspektor je, također, podnio i optužni prijedlog za odgovarajuće prekršaje, ali ovom prilikom nisu navedeni jer nisu izravno povezani s opisanim događajem.

*Đuro Čižmar, dipl. ing. stroj.
Odjel zaštite na radu
Državni inspektorat, Zagreb*